

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felelős szerkesztő:

Dr GÁL ZOLTÁN.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Bégeniöld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.

Egyes szám ára 4 fillér.

Egy kis állambölcsezet.

Rousseau-nak „Discours sur l'origine et les fondementes de l'inégalité par les hommes” című munkájában hangoztatott azon elve, hogy az emberi nemet a művelődés nem tette gazdagabbá, hanem szegényebbé s így az a haladás, — melyet némely bölcselek észlelni véltek, nem egyéb, mint erkölcsi sülyedésünk hosszu, talán soha meg nem szünő szomorú története, — igen nagy kavardást idézett elő a bölcselek, különösen az állambölcselek között.

Szokássá vált hinni azt, hogy minden nagy gondolat, minden nagy tett, amely hivatva volt az emberiséget a tökéletesedés útján egy lépéssel előbbre vinni, — a vallás- és államkötelekeken kívül önmagában meg nem állhat, kitűzött célját, bármennyire szolgálja is minden erejével és tehetségével, — el nem érheti; így hát az az eszme forradalmi, arra van hivatva, hogy a vallás-, az állam-, a társadalom-, a nagy, emberiség társadalmának rendjét gyökerestül felforgassa.

Pedig Rousseau-nak igaza volt.

Bölcsességét nem paradoxonokra építette, hanem az élet igazságaiból, — a világegyetem konzekvensen visszatérő történelmi analog eseteinek kritikáiból szűrte le; s mikor vakmerő tételét, mint megdönthetetlen igazságot, — a világbölcsezetnek fényével kápráztató szövétnél tartotta: a világ egykor legnagyobb birodalmának, a római birodalomnak sorsa élt fogékony lelkében új, intenzív életet.

Rousseau nagyon jól tudta, hogy az emberiséget két hatalmas tényező vezeti: az egyesülést követelő ösztön és az egyéni szabadság után törekvés. E két tényezőnek azonban együttesen kell munkálkodnia az emberi nem jóllétén; mert e kettő együtt munkálása nélkül csirájában pusztul el az egyenlőség és az egyén szabadsága. Rómában a polgár az államnak minden tekintetben alárendeltje, attól függ léte, boldogulhatása; az egyenlőség? — ismeretlen. Az emberi méltóságot, — mint az egyenlőség alapját, — sejtik, de megvalósítani nem tudják. Ott nincs egyed, nincs humanizmus. Az előbbi az államtól el nem választható, — az utóbbi csak akkor fejlődhet ki, ha az egyenlőség

eszméjét valaki fölvetné. A sztoikusok, az epikureusok már nagyban protestálnak az állam minden magához ragadó, mindent elnyomó mindenhatósága ellen és pedig az egyén nevében! s megvetik alapját az egyéni szabadságra törekvők szektájának.

Az egyéniséget maga Róma készítette elő. Meghódítva az akkor ismert világot, — ledöntötte az egyes nemzeteket körülvevő válaszfalakat, s jöllehet az idegen nemzeteket igájába vetette, — mégis később, midőn őket jus civitatisz-szal ruházta fel, — megtette az első lépést a jog-egyenlőség felé. Róma császárai, akik, mint abszolút uralkodók minden jogot megfojtottak s a régi patriciusok és plebejusok ivadékait a libertinusokhoz, felszabadított rab-szolgákhoz súlyesztették, — megdöntötték az arisztokraciát. — S hogy valaha az arisztokratizmus gyökeret ne foghasson, — a vagyonszerzés vagy vagyonmegtartás jogát despotikus hatalmuk engedélyétől tesszik függővé. — Hatalmuk tehát már mérhetetlen, — s az elért, történelmi kritikailag levont, — eredmények, mint alkotások, mint reakció szülte alkotások nem képvi-

Legjobb férfi fehérneműek FEKETÉNÉL

Pierre és Jean.

— Guy de Maupassant irodalmi hagyatékából. —

Ezt az eddig ki nem adott vázlatot Maupassant fölvette Pierre et Jean című regényének kéziratába. Később azonban kihagyta. Most a legújabb Maupassant-kötet függelékéül fog megjelenni, amelyet a kiváló párisi kiadó Conard készít elő. Pierre et Jean tudvalevőleg két testvér tragédiáját beszéli el, akik közül a fiatalabb — Jean — váratlanul örökös lesz egy gazdag agglegénynek. Emiatt az idősebb — Pierre — meggyűlöli anyját, akiről azt hiszi, hogy férjét megcsalta. Ez a kis vázlat az anyának és Jeannak beszélgetését mondja el.

**

— Hadd beszéljek. Igen gyermekem, minden vergődésem mellett, amelyet az utóbbi időben elszenvedtem, attól a naptól fogva, amikor te váratlanul örökséghez jutottál, egészen ma estig, különösen ma estig... te értesz engem... mindezek mellett sem bántam meg azt, amit tettem. Azt akarod, hogy maradjak... Hát maradok, ha végig hallgatod mondanivalómat.

Semmit sem bánok meg. Ha elég erősen szeretsz, hogy magad mellett tarts engem, meg kell tartanod velem együtt az atyádra való emlékeztést, szeretned kell őt, mint engem, őt, a te igazi atyádat... A lel-

kekbe kell olvasztanod azt a tudatot, hogy az ő fia vagy, amint én magamra vettem, hogy az ő kedvesse legyek.

...Hadd beszéljek... Azért szeretlek úgy téged... téged... téged... Jobban, mint bátyádat... mert te az ő fia vagy. Az ő fia! Lásd... engem feleségül vett egy ember, akit én soha nem szerettem, mert az apám és az anyám hozzákényszerítettek... Én valóban meghaltam volna, anélkül, hogy tudtam volna, milyen a boldogság és te nem lettél volna, ha nem találkozom atyáddal. Minden jót, szelidet, kedvest, melet, amit megismertem, az én szegény álmomat, életem néhány derűs napját, neki köszönhetem, neki vagyok adós érettségem. Adósa vagyok azért, hogy gondolkozni kezdtem, hogy szeretni tanultam. Könyeimért, kinjaimért neki tartozom hálával. És én szerettem őt a halálomon túl is. Szerettem majdnem úgy, mint téged, kis Jánosom... Érted, mondd, érted? Oda adtak valakinek... Alig vettem észre. Visszahúzódtam, s egy másíknak adtam magamat. És őt nem akarom letagadni, még ma sem. Te vagy mindenem, ami tőle maradt és azért szeretlek téged olyan nagyon, csak azért.

— Maradjak, menjek? Határozz! János pedig lágy hangon válaszolt: — Maradj, mama. — Tehát megbarátkoztál azzal, hogy az ő fia vagy?

A fiu nem felelt, csak megcsókolta anyját. Az anya egy ideig karjában tartotta őt, s azután egyszerre ismét a serény, gondos háziasszony volt, mint mindig, egész életében.

— Ha beleegyeztél — mindenre gondolkodok — ha beleegyeztél, akkor megtartod az örökséget is, nemde?

Pillanatra úgy tetszett, mintha föl akart volna egyenesedni a fiu, akinek ez a következtetés nem jutott eszébe.

Az anya aggódva beszélt tovább:

— Persze, hogy megtartod, hiszen az ő fia vagy. Másként nem is lehet. És mit mondhatnak most, hogy visszautasítod? És aztán miért kellene visszautasítanod? Hiszen az ő fia vagy, hiszen te azt tudod most már.

— Hogy megnyugtassa anyját, röviden válaszolt:

— Később majd beszélhetünk erről.

Az anya ezzel nem elégedett meg.

Megnyílt Fehér J. Új butor nagy áruháza

DEBRECENBEN, Hunyadl-u. 17. sz. A nagyvasuti állomás közelében.

ahol meglepő olcsón és jól lehet vásárolni izléses kiállítású butorokat.

selnek oly értékeket, — mint amelyek e jogok keletkezése révén semmisültek meg. — Mindenütt, mindenfelé jelszavak és az emberiség a császárok korában éli a szolgaság fertőjében életét — és soha azóta oly erkölcstelen nem volt, — mint akkor! Orzsiákban tobzódik a nép, — s a vállaikon ujjabb és ujjabb terhek. Feljajdulásuk nem indítja meg a Cézárokat, — orzsiájuk megdöbentti! De már késő! A nép már jogokért küzdve gyilokhoz nyul; s a büszke, a világ ura, Róma, amely egy az egy pillanatra megszédült Julius Caesart megölt, a despoták ellen boszút lihegve, vérben gázolva tombol, s kiirtja egyre-másra a dinasztákat.

S vajon helyes volt-e, jogos volt-e a tirannizmus? jogos volt-e a megtorlás?

Az ember egyenlőségének elve vétőt vet a császári akarat elé; de a humanizmus azt parancsolja: ne ölj!

A despotizmus közelebb hozza az embereket egymáshoz, de ez évezredekben át az egyenlőségért folytatott küzdelem, a jogok roncsain fakadva, még mindig csak csirában levő virág, amelyet időnként újra és újra szívesen temetnek romok alá.

Egy állam, — amely terhekkal, ujjabb és ujjabb terhekkal rója meg polgárait, a nélkül, hogy cserébe jogokat adna, hasonlít ahhoz a Rómához, amelyek réme Néró, — császár volt! egy volt! de az az állam, amelynek császárai vannak: a végromlás lejtőjén!

Hasonlít a most lefolyt küzdelem a Rousseau látta Róma császárai elleni harcához. — A fia — egyformák. Korrupció ott, korrupció itt. A négy év küzdelme, mely az ország élére a magyar függetlenség harcosait ültette, negyven esztendő bűnével szemben, a kor-

rumpáltak szemében, alkotásaiban, becsületességeiben semmi! Nem nyujt koncot! Nem érdemes támogatásra! Bukjék!!! Dal az ajkon, ital a fejben, harsog a zene: hajrá! Tiz korona! Eljen! Eljen az, aki programot sem ad, aki nem terjeszti ki a politikai jogokat! Hajrá! Eljen! Nem kell jog! Csak pénz!...

S csendesen szól valahonnan messziről egy halk, remegő hang: „a magyar nemzet jogaitól önfiai fosztják meg,“ s ott suttog e szó minden tobzódó füle körül, hallja mindenki, érzi a szíve táján a keserűséget, — de mit! Tiz pengő! Hajrá!

Egy nemzet, amely nem értette meg a harcot, amelybe vitték; nem értette meg, hogy az állam léte forog kockán, — függetlensége, önállósága! — nem érdemel kiméleletet.

Az a tömeg, amely eldöntötte a létkérdés harcát, az önállóság, az önálló gazdaság kérdését most a nemzet kárára: politikailag éretlen!

Uj elemeket, uj erőket! Általános, egyenlő, titkos, községenkénti választójogot! Mert, ha elsöpörni a föld színéről azokat, akik egy nemzetet az erőszak és korrupció jegyében törnek le, nem lehet: el kell nyomni az állam érdekében azokat, akik 40 év alatt uj intelligenciává fejlődtek, akik igaz szívvel, törhetlenül állanak Hungária mellett s akiket szeretettel, de könnyezve szorít jogaik nem léte fölött szomorkodván keblére. Mert ha ez be nem következik, a Rousseau-ellenes bölcsészek beigazolják azt, hogy csak az uj bölcselők látnak haladást, de az nem egyéb, mint erkölcsi sülyedésünk hosszu, talán soha meg nem szünő szomorú története.

— r. — r.

A „Debreczen“ szerkesztősége és kiadóhivatala Degenfeld-tér 2. sz.

ki kell találnunk. Vedd föl a kalapodat, majd visszakísérlek. Holnap tovább beszélhetünk.

A szükség kemény akaratot ébresztett benne, hogy anyján segítsen. Elhatározta, hogy haladék nélkül fog cselekedni.

— Azt teszem, amit akarsz, — mondotta az anya gyermekes odaadással, gyöngéden és hálával. És fölkerelkedett, hogy induljon. De izgatottsága nagyon is erős volt. Lábai nem bírták. A fiu cukrosvizet itatott, ammoniakot leheltetett be vele és halántékát megdörzsölte ecettel.

Végre menni tudott. Karon fogta fiát. Három órát ütött, amikor a Városháza előtt elhaladtak. A kapu előtt a fiu átkarolta anyját:

— Isten veled, mama. Csak bátorság! Halkan ment föl az anya a csendes lépcsőkön, gyorsan levetkőzött és éppen olyan izgatottan, mint máskor, ha barátjától jött, lopózott Roland mellé, aki javában horkolt. Az egész házban Péter volt az egyedüli, aki nem aludt és hallotta anyja hazatérését.

Uj utakon.

Kétségbevonhatatlan igaz, hogy a nemzet itélt. A félrevezetett, agyonitatott, a terror és presszió mindenféle nemével megfélemlített nemzet itélt és végzésében a munkapártnak adott igazat. A nemzet jogait védő függetlenségi eszme ebben a perben vesztes lett.

Ne essünk kétségbe! S főképen ne kárhoztassunk senkit. Sokféleképp tudnánk még a hatalom eszközein kívül is a veszteségeket dokumentálni. Hiábavalóság! Eső után a köpenyeg! Régi igazság, hogy megtörtént esemény után mindig okosabb az ember.

A szalmacséplés helyett fordítsuk szemünket ama viruló oázis felé, melyet a munkapárti többség nyujt nekünk. Kettőszáznegyven főből álló mameluk tábor, kelően dressirozva, szép látvány. Lehet a szemét hizlalni rajtok.

De ne csak távolból, hanem közelebről is nézzük meg őket.

A munkapárti sajtó-organumok nyíltan hirdetik, hogy a munkapárt győzelme nemcsak a 67-es politika győzelme az intrazigens 48 as politika fölött, hanem az ugynevezett dzsentri-osztály diadala is a kapaszkodó, stréber polgári osztály fölött.

Nem lamentálunk, nem hangoztatunk jeremiáákat eme kijelentések miatt, hanem egyszerűen regisztráljuk, hogy ebben a világban van igazság. Ezen a lefolyt választáson a szellemileg és anyagilag tönkrement, degenerált dzsentri egy nagy, de jegyezzük meg jól — utolsó impulzust kapott, hogy az ugyis rövid életét még valameddig tengethesse. Orvosi nyelven ezt úgy fejezik ki: éther-injekció alkalmazása. Oh, hogy örülne megboldogult Mikszáthnak dicsőült lelke, ha élve látná azt a gyönyörű tábor, amely a munkapárttal verődött össze abból az osztályból, amely osztályra éppen az ő vesékig ható fenséges humora sütötte rá a tehetetlenség bélyegét letörölhetlenül.

Nos, ha ilyen elemekből áll a munkapárt dolgozni akaró serege: nincs mit dicsőíteni vele. Mert ellehet-e azt józan ésszel képzelni, hogy egy társadalmi osztály, mely a semmlítvést tartotta, tekintette életcélnak, most a nemzet megváltó nagy munkáit, jogait, követeléseit: a nemzet javára sikeresen végre tudná hajtani?

Ellehet-e azt hinni, hogy azok az elemek, melyekből a munkapárt többsége van; ez a vezérestől együtt tetőtől talpig feudális, s konzervatív tábor, rálépjen arra az útra, amely utat mellőzni — akármilyen kormányának — Magyarországon kész bukást jelent, mert ez nem más, mint amelyet a haladó korszak és szélső liberális áramlat hozott felszínre: az általános, egyenlő, titkos választójog megteremtése?

Valóban a jóhiszeműség non plusz ultrája lenne a dzsentri munkapártnak ezeket elhinni. Másfajta ideál lebeg ezeknek szemei előtt. Az az eszmény, amelyet az öreg Tisza és a szabadelvűpárt hagyományozott. Elhelyezkedni a husos fazék mellett s aztán az törődjön a nemzeti népjogokkal, akinek jölesik: arra való az ellenzék. Eppen ezért bátran ki lehet mondani, hogy ez az ebül-gyült szerdek munkapárt kérész életű lesz.

Ne keseregjünk a veszteségen. Sok hiba történt a multban és ez is hozzájárult ahhoz, hogy a nemzet szemére fátyol borult, s nem láthatott tisztán. De eljő az idő, nem sokára, amikor le fog hullni a hályog, amely most annyi soknak akadályozza a tisztán látást. Eljő az idő, mint a nóta mondja: „Megvirad még valaha“ — mert a magyar nemzet szabadságáról és függetlenségéről, illetve az erre való törekvésről nem mondott le most sem és nem fog lemondani soha!

K. Gy.

— Nem, nem... ma .. azonnal!

Makaesul, aminő csak asszony lehet, tartott ki emellett az ötlete mellett. A legnagyobb gyöngédséggel szólott fiához:

— Látod kedves János. Érts meg engem. El tudnál-e valamit fogadni Roland urtól, miután ismered atyádat? Akkor pedig egészen szegény volnál mindörökre, mint-hogy nekem nem adtak hozományt. Látod, én majd rábirom férjemet, hogy egész vagyonát Péterre hagyja. Megértetem veled, hogy neked nincs szükséged rá, mert te ugyis gazdag vagy. Bátyád megkapja apja vagyonát, te pedig a te atyádat.

János nem adott feleletet, sem nem helyeselt, sem nem ellenkezett.

Kis hallgatás után János megszólalt:

— Hogyan fogsz te szenvedni, ha Péter eléd kerül!

Csókolgatta a fiát, s úgy válaszolt:

— O, most, amikor te szeretsz!

János egészen tisztán látta a valóságot. Megértette, hogy napról-napra nem fogja tudni anyja kiállani idősebb fiának sértő tekintetét.

— Nem, nem, — mondotta, — valamit

Varga és Méhész kárpitosok, diszítók, elvállalják ebédlő és szalon- és vidéken, ugy házaknál, mint műhelyükben a legjutányosabb árban.

Kirákatfűgőny fűtővese.

Miklós-u. 17.

Megkezdik a csatornázást.

A mi pár év alatt ujjászületett városunk mérföldes léptekkel jár a fejlődés országútján. Modern haladásának mind újabb és fényesebb dokumentumaival találkozunk. De az örvendetes fejlődésnek nemcsak áldásai vannak, amire büszkén és boldogan gondolunk. Volt egy nagy hibája is: a csatornázás hiányossága, ami kétségtelenül a város fejlődésének szinte elviselhetetlen következménye.

Évek óta huzódik ugyanis a csatornázás ügye. Most aztán megkezdték a munkálásokat.

A mérnöki hivatalban, s a csatornázási építést vezető irodában megállapították az első szükséges teendőket. A munkát pár nap előtt megkezdték a Nyugati-utcán és a mellékutcákon. A munka fokról-fokra megy, amíg a turás a város belső részéhez jut.

A földmunkát végző munkások egész serege dolgozik a Nyugati-utcán. Már most is egy néz ki a városnak ez a része, mint valami katonai gyakorlótér, amelyet elsáncolnak és föláznak.

A csatornázási művelet néhány esztendőig igénybe vesz, s ez az idő Debrecenét kiforgatja majd rendes külső képéből. Mind-egy, bármilyen legyen is a város, amíg a nagy mű készül, a fő az, hogy lesz csatornázásunk, amely Debrecenét egy csapásra a modern nagy városok sorába emeli.

A közönség figyelmébe ajánljuk, hogy a csatornázási munkálatok helyét lehetőleg kerülje el, mert a mélyre ásott gödröknél könnyen balesetek történhetnek.

Hajdumegye a múlt hóban.

A közigazgatási bizottság ülése.

Hajdumegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta rendes havi ülését a megyeházán. Az ülésen az egyes szak-előadók terjesztették elő jelentéseiket a múlt hónapról, amelyet a bizottság tudomásul vett.

Az ülésen jelen voltak Domahidy Elemér főispán elnöklete alatt: Fauszt Elek, dr. Losonczy Álmós, Latinovics Mihály, Kálmán Lajos, dr. Czeglédy Mihály, Kovács Gyula alispán, Balthazar Dezső dr., Péntes Sándor, Dávidházy Sándor, Csánky Viktor, Csapó István.

A közbiztonság.

Az alispáni jelentés szerint a vármegye adminisztrációja a rendes mederben haladt. A közbiztonsági viszonyok, csekélyebb jelentőségű lopásokat és betöréseket leszámítva, általában véve jók voltak. A kivándorlás nem csökkent, mert a május hó folyamán 14 utlevelet kértek. Az utazás célja Amerika volt. Tavaly májusban csak 7 utlevelet adtak ki.

Adózás.

Hajdu megye adózása a következő volt:

Egyenes adóban befolyt 77,580 korona, hadmentességi díjban 159 korona, bélyegjövődékben 100,804 korona, jogilletékben 19,755 korona, dohányjövődékben a város fogyasztásával együtt 227,426 korona, (tavaly 159,447 korona), fogyasztási és italadóban 16,843 korona.

Fizetési halasztást a pénzügyigazgató két, a miniszter hat esetben adott.

Köz- és állategészség.

Az állategészségügy nem mondható kedvezőnek, mert különféle ragályos betegségek léptek fel az egyes községekben. Lép-fene és veszettség Szoboszlón, takonykór Tetétlenen, rühkór számos községben, Ser-tésvész is gyakori volt, mely miatt a zárlat elrendeltetett.

Losonczy Álmós dr. t. főorvos a vármegye közegészségügyi viszonyairól tett jelentést. E szerint az egészségügy kedvezőtlen a megye területén. A mérsékelt születéssel szemben magas a halálozás, s így a szaporulat kevés. Az uralkodó kóralak: lobos az emésztő- és légzőszerveken. Heveny fertőző kórok közül a ronsoló toroklob két községben, a kanyaró kilenc községben 196 gyermekben jött elő. Elhalt 13 gyermek. Legtöbb kanyarós beteg Szoboszlón és Kabán volt. A hasihagymáz négy községben lépett fel. Járványos a fültömrigylob. Született 496 gyermek, meghalt 371 egyén. A szaporulat tehát 110.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a nagyrebecsült közönség szives tudomására adni, hogy 4-ik éve fennálló jó hírnevű

órás- és ékszer üzletemet

házbontás miatt május hó 1-én Piac-utca 85. szám alól Hunyadi-u. 12. sz. alá (Várad-utca) helyeztem át.

Egyidejűleg felkérem a n. b. közönséget, hogy jóindulatukat mint eddig, úgy ezután is velem szembe fenntartani sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

Gasparik Ádám,

órás és ékszerész.

A rendőrség összpontosítása.

Rostás István főkapitány terve.

Rostás István tb. főkapitány kinevezését az egész város örömmel fogadta. Az a két hónap, amióta Rostás István a debreceni rendőrség élén áll, meggyőzött mindenkit arról, hogy nagy gyakorlata, buzgó és lelkiismeretes ember, s fontos ügykörében általános megalégedésre működik.

A kiváló képzettségű, művelt, magyar uri embert örömmel köszöntjük felelősségterhes, fontos helyén, mert tudjuk, hogy a rendőrség modern vezető embert nyert benne.

Mai értelemben vett, modernül szervezett rendőrség megalapításán dolgozik az új főkapitány. Régi mizériákat akar megszüntetni tervezetével, amelyet most terjesztett a tanács elé. Arról van szó, hogy a rendőrséget koncentrálja a város egy épületbe addig is, míg az új rendőri palota felépül.

A főkapitány több helyet nézett meg, ahol esetleg a rendőrségi hivatalokat összpontosítani lehetne, de megfelelő egy se volt. A Szent-Anna-utcán épülő Hanke-ház azonban alkalmas erre a célra, mert úgy az emeleti, mint a földszinti helyiségekben el lehet helyezni a főkapitányságot, bünyügyi osztályt és belvárosi kapitányságot.

A főkapitány tegnap javaslatot tett a tanácsnak a rendőrség koncentrációjára nézve,

s a tanácsnál nem volt ellenszenves a dolog, mert hiszen a városnak és a közönségnek is fontos és nagy érdeke, hogy az összes rendőri hivatalokat egy épületben találja. A bejelentési hivatal a mostani bünyügyi osztály emeletére kerülne.

A tanács Rostás István főkapitány ter-vét elfogadta és elhatározta, hogy a Hanke-házat 8000 koronáért bérbbe veszi.

MŰVÉSZET.

"Fehér Színház". A városi színházban 1910. évi június hó 19-én, vasárnap megkezdődnek az ifjusági és gyermek-előadások s hetenként vasárnap délután 3-5 óráig tartatnak. Színre kerülnek hazafias és erkölcsi tanulságú színművek, vigjátékok, bohózatok, táncok és zenés darabok. Az első előadás műsora: 1. Nyitány. 2. Prológ, írta Oláh Gábor. 3. "A szigetvári vértanúk" I. felvonása, írta Jókai Mór. 4. "A tolvaj". Színmű egy felvonásban. írta Herczeg Ferenc. 5. "Az összeesküvők". Vigjáték egy felvonásban. írta Veró Györgyné. A helyárok mélyen le-szállítottak.

Jegyek előre válthatók a színházi pénztárnál 18-án délelőtt 9-12 óráig és délután 2-6 óráig. Az előadás napján délelőtt 9-12 óráig, délután 2 órától. A nagydíjű közönség becses pártfogását kéri

Árkosiné Szabó Irma, művezető.

A Zenede hangversenye. Előkelő közönség előtt tartotta vasárnap este a Zenede felsőosztályú növendékeinek hangversenyét. A műsor valamennyi száma jobbnál-jobb interpretálókra talált. Tüdős Kata Godard-darabot adott elő és stílusos előadásának finomsága, komoly művészi elmélyedést mutató játéka elsőrangú zenei intelligenciáját bizonyította. Hollander Olga, Killer Margit, Simonffy Irén és különösen Greczko Ilonka szép és figyelemreméltó kvalitásokat árultak el zongoraszámaikkal. Szeser János nagy technikai tudása szépen igazolódott be gondokajátékában. A vonósokat Fráter Iván kitűnő szóló hegedűjátéka s Szántó Magdával, Molnár Ernővel, Füredi Lászlóval előadott jól fegyverezett quartettje képviselte. Mandel Irén kellemesen képzett hangjában és Vass Jolán bájos közvetlenséggel előadott monológjában ismét alkalmunk volt gyönyörködni. Rendkívül sajnáljuk, hogy két elismert jó játékos, Simonovics Rózsi és Kulcsár Gizi száma akadályok miatt lemaradt a műsorról. Reméljük, hogy legközelebb élvezhetjük játékukat. (bj.)

UJDONSÁGOK.

— A város és az államvasutak. Az államvasutak debreceni üzletvezetősége tudvalóleg megvette a várostól a régi gázgyár épületét és telkét. Ennek árával máig is tartozik a vasut. Viszont azonban a város tartozik a vasutnak a diószegi uti átjáró költségeivel. A tegnapi tanácsülésen úgy határoztak, hogy az átjáró költségeiből levonják a vasut tartozását és a fennmaradó összeget fogja a vasut a város részére folyósítani.

— A választások mérlege. Tiszta a kép. Imár az ország minden területén megtörtént a képviselőválasztás és így megállapítható a választások végső statisztikája

Pontosan

szabályozott **schweizi zsebórák** fali és 2 évi jótállással, valamint arany- és ezüst-neműek a legolcsóbban kaphatók:

Gasparik F.

órás és ékszerész üzletében, DEBRECZEN, Hatran-u. 2. sz.

Órajavítások a legjobban olcsón készülnek.

Koncz József

kifogástalanul fest, vegyileg tisztít minden-nemű ruhákat.

Fűzlet és gyár:

Arany János-u. 10.

Fióküzletek:

Batthyányi-u. 2. és Vör-u. 3. (Zenede udvar)

Alapított 1903.

Telefon 701

is. — A végeredmény tehát a következő: munkapárti 246, Kossuth-párti 48, Justh-párti 35, pártonkívüli 67-es 20, pártonkívüli 48-as 16, néppárti 13, nemzetiségi 8, gazdapárti 3, demokrata 2, keresztényszocialista 1, pótválasztás 21. Ime, ez a 413 kerület sorsa. A pótválasztások közül egy kerületben két munkapárti áll szemben, a többi kerületben 15 munkapárti, 9 Kossuth-párti, 9 Justh-párti, 2 gazdapárti, 2 nemzetiségi, 1 néppárti, 1 pártonkívüli 67-es és 1 pártonkívüli 48-as viv harcot a mandátumért.

— **Gönczy-szobor Szoboszlón.** Az a mozgalom, melyet a hajdumegyei tanítók Gönczy-egyesülete indított, hogy a nagynevű paedagógusnak, Gönczy Pálnak emlékét szülővárosában, Szoboszlón szobor örökítse meg; napról-napra nagy érdeklődést kelt. Az egyesület elnöksége megkeresésére a megyei községek képviselő testületei egymásután hozták meg az anyagi áldozatokat, hogy a felállítandó szoborhoz filléreikkel hozzájáruljanak s ily módon is kimutassák a hálának és kegyeletnek azt a nemes érzelmét, melyel Gönczy Pál emléke iránt viseltetnek. Szoboszló város és a szoboszlói ref. egyház adományáról már megemlékeztünk. Most újabbán H.-Böszörményből és Téglás küldtek be adományait. Böszörmény 100, Téglás képviselőtestülete pedig 10 koronát szavazott meg s bocsátott a Gönczy-egyesület elnöksége rendelkezésére. — A nemes tett önmagában hordja a dicséretet Bizonyára Hajdúvármegye többi községei is hasonló módon gondolkodnak s ők is hozzájárulnak adományaikkal a Gönczy-szobor költségeihez s pár hónap múlva állani fog a szobor s hirdetni fogja egyenesen töltött élet nagyságát, küzdelmet és sikereit.

— **A Csokonai-kör közgyűlése.** A Csokonai-kör június hó 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a Csokonai-házban tartja rendes közgyűlését. A tárgysorozat a következő: 1. Elnöki megnyitó. 2. Szávay Gyula főtitkár jelentése a kör 1909. évi működéséről. 3. Számvizsgálók jelentése az 1909. évi pénztári forgalomról. 4. Az 1910. évi költségelőirányzat. 5. Pénztáros, számvizsgálók és 17 választmányi tag választása. 6. Esetleges indítványok.

— **Vásárnap-változás.** Egyek községben a rendes vásárt augusztus 10-én szokták megtartani. A község a vásár napját augusztus 16-ára akarja áttenni. Ehhez Debrecen városa a maga részéről hozzájárult.

— **Előadás a munkáskertekben.** Vasárnap délután négy órakor az Árpád-munkáskerttelep tanhelyiségében Nádasdy Alajos főreáliskolai tanár a konyhakertészet és a gyümölcskertészet gyakorlati kérdéseiről tartott előadást a nagyszámban összerieglett kiskertbirtokosoknak. Nádasdy, aki maga is régi és szenvedélyes kertész, meleg közvetlenséggel vázolta a földmégmunkálás, veteményezés és gyümölcsfával való bánás elemi kérdéseit. Ezek az előadások sorozatosan fogják követni egymást s az itt megnyilvánuló érdeklődés már is biztosítja azt az eredményt, hogy röviden intenzív és igen jövedelmező kerti gazdálkodást fognak üzminakásaink. Az előadást megelőzőleg Rédei dr a kertegyesület titkára élénk színekkel vázolta a kiskert-intézmény külföldi képét és a debreceni egyesületnek ehhez igazodó céljait, különösen kiemelve az egyesületi vezetőséget átható ama demokratikus gondolatot, hogy valamint a minden rendű és rangú, vagyonos és módos emberek életének legnagyobb élvezete a kert és kertművelés, éppen úgy közvetlen célja az egyesületnek az, hogy

ezt az élvezetet a vagyontalanok számára is biztosítsa. — A mester-utcai Délibáb kerttelep bérlői jövő vasárnap délután 5 órakor egy gyermekünnepély rendezését vették tervbe, s az egyesületi vezetőség szívesen vállalkozott ez ünnepély rendezésének intézésére. Ez ünnepélyre a vezetőség ez uton is meghívja a közönséget.

— **Szotyori Nagy Sándor** a kolozsvári egyetemen a jog- és államtudományból kitüntetéssel doktorált.

— **Nevezések a debreceni ügetőversenyekre.** Az urkocsis egyesület e hó 16., 18. és 19-ik napjain tartja ügető versenyeit saját pályáján. A versenyek nevezési zárata szombaton délután 3 órakor volt. A nevezések várakozáson felül sikerültek. Több mint 120 ló érkezik a versenyekre és mindegyik napra érdekes és vonzó versenyszámok szerepelnek a programmon. Egyik legérdekesebb száma lesz a versenyeknek a debreceni polgárok kettős fogatversenye, melyre több debreceni polgár nevezett. Ennek a versenynek érdekességét az is fog kölcsönözni, hogy az 500 korona díjon kívül a legesinosabb kiállítású fogat tulajdonosának jut báró Senyeyi Géza tiszteletdíja, az értékes és művészi kivitelű szerszám, mely napok óta Varga József főtéri butorkereskedésének kirakatában általános feltűnést kelt. A versenyekre beneveztek: báró Sennyey István, a népszerű urkocsis, báró Sennyey Géza, báró Sennyey Béla, gróf Lónyay Gábor, gróf Dessewffy Miklós, gróf Keglevich Gyula, Bárczay Sándor, Csicseri Orosz György, a királyi díjnyertes, Kohner Willy, Kiss Ernő, Szentimrey Pál, Vecsey Zoltán, Nadányi Pál. Zombokakoli ménes (Grósz Ferenc), Wolai ménes, pusztaberényi ménes, Ruzicska Gyula stb. A versenyekre a *páholy-jegyek* Békés Lajos férdfidivatüzletében válthatók ki. Ezideig is már számos páholyt váltottunk ki, ami bizonyítja az ügetőversenyek közkedveltségét, amiről a versenyeket rendezendő urkocsisegylet mindenképp gondoskodik. Bővebb felvilágosítás szerezhető *Loránt József* titkárnál (Batthiányi-u. 13).

— **A színházi szerződés.** A *Zilahy* Gyulával kötött szerződést a város tanácsa jóváhagyta. Elrendelte, hogy a szerződés hivatalos másolatban M.-Sziget és Nyiregyháza városoknak megküldessék.

— **Gazdakör majálisa.** Igen nagy érdeklődés mutatkozik a közönség körében a „Gazdakör” majálisa iránt, amely folyó hó 19-én este fog megtartatni a nagyerdei vígadóban. Az előjelekből ítélve bizonyára egyike lesz a legsikerültebb mulatságoknak. A 100 tagu rendezőség élén Zöldy M. János áll, akik mindent elkövetnek a majális sikere érdekében és felejtethetlenné teszik az estét az ott megjelenő hölgyeknek. — *Jegyek* előre válthatók Antalfy József ur könyvkereskedésében, Nánássy Lajos ur vaskereskedésében és este a pénztárnál. Személyjegy 2 korona, családjegy 4 személyre 6 korona.

— **A kisvasut évi mérlege.** A debreceni helyi vasut részvénytársaság évi rendes közgyűlését június 15-én tartja a kereskedő társulat dísztermében. Ez alkalommal az igazgatóság a közgyűlés elé terjeszti mult évi üzleti jelentését, az 1909. évi mérleget, mely szép nyereségről tanuskodik. A közgyűlésen a várost *Roncsik Lajos* főszámvevő képviseli.

— **A püspökladányi nyakszirtmerekedés.** Püspökladányban a nyakszirtmerekedés lépett fel, — amely eddig több áldo-

zatot követelt. A betegség most már szünetlően van, újabb eset nem fordult elő. — Miután a katonai hatóságok attól tartottak, hogy a gyakorlatra behívott püspökladányi póttartalékosok a betegséget behurcolják a debreceni kaszárnyába, sürgőnyileg intézkedett, hogy a behívott póttartalékosok maradjanak otthon. A vármegye t. főorvosa, dr. Losonczy Almos ma délelben Püspökladányba utazott s újabb intézkedéseket tett, hogy a betegség tovaterjedését meggátolja.

— **Football mérkőzés.** Vasárnap délután a Kolozsvári Vasutas Football-Clubbot látta vendégül a D. T. Egyesület. A mérkőzés mindvégig érdekes volt és változatos játék után Kolozsvár került ki győztesként, négy goalt rugva a debreceni kapun, a debreceniek egy goaljával szemben, melyet Lóskai rugott.

— **Verekedő huszárok.** Nagyváradról jelentik: A minap a nagyvárad közös huszárezred 2 közkatonája éjjel 2 óra tájban az utcán hét embert súlyosan megsebesített, összetűzött a lovasrendőrökkel, akik kénytelenek voltak fegyvereiket használni. Gerő Armin főkapitány botrány miatt sürgős átiratot intézett a Vilmos huszárezred parancsnokságához, kérve, hogy a vagdalozó huszárok ellen a legszigorubb eljárást indítsák meg. Az átirattal egyidejűleg az ezredparancsnokságtól följelentés érkezett a főkapitánysághoz a lovasrendőrök ellen, akik a huszárokkal szemben fegyvereiket használták. A főkapitány az ellentétek elsimítása véget értek zletet hívott össze, amelynek eredménye az volt, hogy Jankovics őrnagy visszavonta följelentését a lovasrendőrök ellen, kijelentvén, hogy a huszárok ellen a legszigorubb eljárást indítja meg, kimenőjüket korlátozni fogja és úgy fog intézkedni, hogy az őrszáratok sűrűbben cirkáljanak a városban.

— **A kártya miatt.** Sámsonban vasárnap véres verekedés volt a kártya miatt. Együtt ültek a falusi legények a *korcsában* és csendes idogálás közben kegyetlenül verték a blattot. Az itóka azonban, bármily lassacskán szopogatták is, végül a fejükbe szállt. Így történt azután, hogy a kártyán összeveszttek. A verekedés folyamán *Bitó* János sámsoni legényt megszurták és úgy fejbeütötték, hogy a szerencsétlen legény megnémult. Súlyos sérüléseivel a debreceni közokrházba szállították.

— **Mi történt az éjjel?** Az éjjel két óra tájban, amikor elcsigázott utasokat szállító konflisok gördültek végig az állomástól vezető uton, a nehéz batyukat cipelő falusiak rémülten vetek észre valami csodálatos, sebesen rohanó alakot. Mint a forgószele, nyargalt végig az uton valami emberi teremtésnek látszó szörnyeteg, akinek fehéren csillogó emberi alakja mögött a mesebeli garabonciás diák köpenyegéhez hasonló lebernyeg fityegett. Azt hitték, hogy a szerencsétlen valószínűleg örült, aki egy őrizetlen pillanatban a kínalkozó alkalmat felhasználva, megszökött az elmebetegek kórházából. Néhány markos parasztleány rögtön eléje ugrott, hogy föltartóztassa, azonban nem sikerült, mert a rohanó alak szétűtött az utjában állók között és tovább nyargalt. Ekkor azonban már egészen jól kivehető volt, hogy a furcsa öltözékű alak jóképű fiatal ember, akin a legszükségesebb fehérneműkön kívül semmiféle ruha sem volt. A hideg ellen csupán egy vörös selyem paplan védte, amely bal vállához szorítva lebegett, repült utána, mint a panyókára vetett mente.

Gazdasági, konyha és kertészeti felszerelések, építkezési Bészler és Dávid
anyagok, épületi és butor vasalásokban igen nagy raktár **Debreczen, Plac-u. 7. sz. (Vecsey ház.)**

Óvakodjunk a molyoktól!

Közhasznú intézmény VÉGH GYULA szücsmester molykár ellen védő, biztosító és raktározó intézete
FŐ-UTCA 42. sz., az udvarban.
Férfi- és női-, városi bundák, uti bundák, szőnyegek, galérok, karmantyuk MEGÓVÁST bevésett szigorú, szolid árak mellett eszközli. Tisztelettel:

Vegh Gyula.

A rohanó alak aztán eltűnt egyik mellék-utcában, az állomáshoz közel. A jó falusiak pedig megnyugodva ballagtak tovább abban a tudatban, hogy menekülő örülttel volt dolguk. Talán a férj lepte meg bizalmas kettesben?

— **Öngyilkos gyermekek.** Felnőtt embereknél, kik meggörnyedve érzik nyakukon a kegyetlen élet fojtogató kezét, kiket gyógyíthatatlan betegség készített, hogy ne járják tovább a szenvedések kálváriáját, vagy akik szárnyaszegetten, elesüggedve állnak meg egy szépen indult pályaut közepén, mert áthághatatlannak képzelt akadályok tornyosulnak előttük: ezeknél még érthető, magyarázható talán az öngyilkosság. De hogy apró gyermekek kiknek még sejtelmük sines jövőjébe zsarnokuk, az Élet küzdelmeiről, akiknek még tudatuk sines jóformán az életről, hogy gyermekek is lesznek öngyilkosokká, ennek magyarázatát adni nem lehet. Igaz, vannak a gyermekek között is beteg idegrendszerűek, tulérzékenyek, sajnos, igen sokan. De miért lett öngyilkos az a két kis fiú, akiknek szomorú sorsáról számolunk most be? Miért lett öngyilkos a tépei 12 éves Kovács Mihály és a bősörményi 14 éves inasgyerek Balogh Imre? Ezek nem voltak, mint sok elfinomult városi gyermek; tulérzékenyek. Nem. Egészséges, pirosposzsgás, kicsattanó képű, fris falusi gyerekek voltak, megáldva jó étvágygal, erővel, elevenességgel. És mégis az egyik tegnapi, a másik tegnap a leggyakoribb, de legesunyább halálnemmel vetett végett életének: felakasztották magukat. Mi lehet az oka tettüknek: nem tudja senki sem. Az öngyilkosságok elkövetésének igazi lelki rugója nagyon sokáig ismeretlen marad még, de a gyermeköngyilkosságokat megmagyarázni talán soha sem leszünk képesek.

— **Lakossági statisztika.** Most január elsején lesz az országos népszámlálás. A vidéki városok lakosainak száma már közhírré tétetett. E közlés szerint vidéki városaink a népességi arányok szerint így következnek: Budapest 847,000, Szeged 121,000, Szabadka 98,000, Debrecen 94,000, Pozsony 80,000, Kecskemét 80,000, Zágárb 76,000, Hódmezővásárhely 71,000, Arad 68,000, Temesvár 64,000, Kolozsvár 58,000, Pécs 52,000, Kassa 50,000.

— **A párisi kalap.** A Wesselényi-téren két ellenkező irányból érkező kocsi találkozott össze tegnap éjjel. A kocsik megállottak s egyikből karesu, magas, szép asszony, a másikból csinos fiatalember szállott ki. Bizonyára egészen véletlenül találkoztak s ennek a véletlenségnek mind a ketten ropant örültek, mert hiszen vártak erre. Aztán együtt mentek végig néhányszor a sétány útján a legbizalmasabb közelségben. Végül leültek egyik padra a lombos fák alá. Szép volt az éjszaka, legalább nekik szép. Egymáshoz simultak s aztán betakarta őket a sötétség s a csöndben nem hallatszott más, csupán a forró, szerelmes csókok selymes nesze. A mámoros percekben nem is vette észre a hölgy, hogy hatalmas, drága, tollbokrétás kalapja leesett s a pad alá gurult. Hirtelen multak a percek, gyérültek a csókok s mikor kettőt ütött a református templom tornyán az óra, megrettenve ugráltak fel s érzékeny bucsuzás után elváltak.

Egyik jobbra ment, a másik balra. Csak a szép kalap maradt a pad alatt. A gyönyörű kalap. Ott feküdt sokáig. Senki se járt arra. Végre négy óra tájban egy valaki szaladt végig a sétányon. Fűrészszeme hamar fölfedezte a pad alatt az ott feledett drága asszonyi jószágot. Mosolyogva emelte föl, aztán magával vitte a szerelmes percek tanuját. A kalap hatalmas, félméteres átmérőjű a karimája; biberből készült és széles aranypánt fogja körül. Madame Lafitte párisi divatházából való. Tulajdonosa érthető okokból nem kereste a kalapot.

— **Sertésvész.** A VIII. állategészségügyi körzet területén fellépett a sertésvész. A fenyegető veszedelem ellen elrendelték az udvarzárlatot. Az állatvásárra azonban a belügyminiszter engedélye folytán a felhajtás meg lesz engedve.

— **Játékosok akik nyernek.** A törzsasztalnál a politikáról meg az asszonyokról már mindenki leszögezte a véleményét. Persze, hogy ezután a kártyahistóriákra kerül a sor. Elvesztett és megnyert volátokról, híres rekontra ultimókról folyt a szó. Aztán a leghangosabb ur történeteit félbeszakította valaki!

— No én is tudok egy históriát. Ezen igazodjatok el, ha olyan nagy játéktudók vagytok.

Egy fül volt az egész társaság. — Hát egy este hárman bementek a kávéházba játszani. Játsszanak, játsszanak, játsszanak. Órák hosszat tart a játék, s mikor elmennek, mindegyiknek több pénze van, mint a játék kezdetén. Hogy lehet ez?

A társaság bizony hosszas fejtörés után sem tudta a kérdést megfejteni. Beismerték, hogy bizony kemény a dió.

— Fejtsd meg hát — türelmetlenkedtek az urak — látod hogy nem boldogulunk.

— Nem? Pedig oly egyszerű a dolog. Muzsikus cigányok játszottak. Még pedig huszártiszteknek.

— **Félholra vert katona.** Egy koresmába találta Eszenyi János 39-es baka Dusa János és Orbán János napszamosokat, akikkel elmulatott. Egyideig csak ment a barátokozás, de az atyafiakban ágaskodott a virtus, kötekedni kezdtek Eszenyivel. A szóharcból verekedés lett. Ekkor Dusa felkapta ölmos végű botját s avval ugy fejbe vágta Eszenyit, hogy összeesett. Azután ketten nekiesetek Eszenyinek s addig ütötték, amíg el nem alélt. Dusa leverte a szerencsétlen katona orrát ugy, hogy az cafatokban lógott. A verekedés színhelyére elhívták dr Varga Emil orvost, aki bekötözte a sebeket. A mentők a csapatkórházba szállították a megvert katonát.

— **Gyapjuvásár Miskolcon 1910. június hó 16-án lesz.** Az érdekeltek közvetlenül a miskolci kereskedelmi és iparkamrához fordulhatnak.

— **A budapesti tőzsde esti zárata.** Buzakinálát mérsékelt, vételkedv csekély. Bányadt irányzat mellett 6000 métermázsa került forgalomba 5-10 fillérrel olecsóbb árákon. Egyéb gabonaneműek közül rozs 5 fillérrel olecsóbb, a többi nyugodt. Idő: változó. A gabonárák a következők: Buza májusra 0.—, októberre 9.34. Rozs októberre 7.02. Zab októberre 7.28. Tengeri májusra 5.40, uj tengeri májusra 5.70. Repce augusztusra 12.10.

— **Tolvaj béres.** Érzékenyen megkárosította Kegyes Ferenc hajduszoboszlói gazdát cselédje, Zambor József. Vasárnap virradó hajnalban megszökött, de magával vitte gazdájának értékes pulykaállományát, mely

hatvan darabból állott. A tolvaj cselédet a csendőrség körözi, de eddig még eredménytelenül.

— **Tettenért tolvaj.** Szilágyi Virgil Borz-utcai lakos hazulról eltávozva nyitva felejtette szobájának ajtaját. Egy cigány-asszony felhasználva a kedvező alkalmat, besurrant a szobába és minden ingóságát összeszedve, tovább akart állani. Az udvarbeliek azonban észrevették, nyakonsipték és átadták a rendőrségnek.

— **Az Arany-Bika Mulatóban** minden este zsufolt ház gyönyörködik abban a gazdag programban, amelynek egész sor, városszerte emlegetett slágerszáma van. — Ezek között első helyen áll az utólérhetetlen komikus: *Baumann Károly*, ki jókedvű, ötletes dalaival viharos derűtséget kelt. A létező legjobb női ének-quartett, *Les 4 Rohnsdorf*, csodás hangjukkal valóságos lázba hozták Debrecen tulfinomodott izlésű, nehezen megnyerhető publikumát. Igazán kár, hogy e hó 15-én, szerdán már bucsuznak. A kitűnően összeválogatott attrakciókat: Namsel kerékpárosokat, Stewart-Company-t, a bájos Marga táncosnőt stb. nem lehet eléggé dicsőíteni. Ezeket látni kell. Mi, természetesen örömmel konstatáljuk a *Bika Mulató* sikerét, miután ez is a kultura terjeszkedését jelenti. A szórakozások művészi kiépítése ugyanis elsőrendű kulturális feladat. A műizlésnek tudással és ötlettel kell párosulnia, hogy a kiszámíthatatlan publikumot egy csapásra ugy meglehessen hódítani, mint ahogy az a *Bika Mulató*nak sikerült.

— **Házilag készült szines és fehér turista és tenisz ingek 3 kor. 50 fillértől 7 koronáig Lengyel Samunál Piac-utca 43 sz.**

— **Legujabb divatu férfi ruhák készülnek Szabó László férfi szabó üzletében (Széchenyi-u. 1.)**

A kiváló bór- és lítiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél, vörhenyél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatásu.

Természetes vasmentes savanyuviz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Színye-Lipóci Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudólfirakp. 8.

TÁVIRATOK.

A Justh pártból.

Budapest, június 13. A Justh pártba naponta feljárnak a képviselők és a kültagok s a petíciókról érkeznek.

A hódmezővásárhelyi választás.

Hódmezővásárhely, július 13. Hódmezővásárhelyen e hó 18-án lesz a választás Kun Béla Justh-párti és Pap János munkapárti között. A rendőrség, hogy az az esetleges zavargásoknak elejét vegye, betiltott minden értekezletet és pártvaesorát.

A budapesti repülőverseny.

Budapest, június 13. A repülőverseny a borongós idő miatt ma elmaradt. Effimev Farman rendszerű gépét egy konzorcium megveszi Kutassy számára.

Legfinomabb cukorkák, csokolád-desszertek igen nagy választásban szerezhetők be az **első Debreczeni Gőzcukorka gyár** városi raktárában, Fötér, Tiszapalota.

1 klg. teasütemény 2 korona, ami télen 4 korona. **legmagasabb árban. ACÉL antiquariuma**

Veszek ócska tankönyveket

A Hofrichter ügye.

Bécs, június 13. Az ügyészség vádat emel Hofrichter felesége ellen, mert három egymástól teljesen különböző vallomást tett, amely az ügyészség megtévesztésére adott okot. A király sajnálja a szerencsétlen asszonyt s kegydíjat fog számára biztosítani.

A Pluiose áldozatai.

Calais, június 13. Ma reggel két felismerhetetlen holttestet hoztak ki a Pluiose belsejéből. Az egyiket később agnoszkálták. Este a Pluiose tenger alatt járó naszádon három újabb holttestet, köztük Callott parancsnokot húzták ki. A holttestek és fekvésük vizsgálataiból kitűnik, hogy a halál rögtön a katasztrófa után következett be. Engel sorhajó-zászlós órája 2 óra 3 percek állt meg, ami azt mutatja, hogy az összeütkezés, illetve a hajó süllyedése e pillanatban történt. A halottak arca a sok víztől megdagadt.

Nyiltter.

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Tekintetes *Bálint Béla* urnak

Helyben.

Megbizása folytán az Ön és Boda József községi jegyző ur között folmerült lovagias ügyben eljárunk s eljárásunk eredményét a következőkben tudatjuk:

Folyó hó 1-én a vasúti állomáson Boda József jegyző ur által Ön ellen tett sértő kifejezésekért tőle elégtételt kérvén, megbízottjai: Simon Pál és Tar Béla urakkal tárgyaltunk. Nevezett megbízott urak az ügy elintézésére nézve csak oly elégtétel adását ajánlották fel, hogy felük a sértő kifejezésekért sajnálatát fejezi ki, az esetben, ha mi is kijelentjük, hogy Önnek sértő szándéka felükkel szemben nem volt s gunyolódni nem akart. Tekintettel azonban arra a körülményre, hogy a sértés választó polgárok előtt nyilvánosan történt, ily kijelentéssel meg nem elégedhetünk, ragaszkodunk ahhoz, hogy vagy bocsánatkérést vagy más lovagias elégtételt fogadhatunk el, azonban ezt fent irt megbízott urak nem fogadták el, hanem kijelentették, hogy megbízásukat felüknek visszaadják: a tárgyalást velük beszüntettük.

Amennyiben pedig újabb megbízottakról a mai nap d. e. 12 óráig semmiféle értesítést nem kaptunk, lovagias ügyét pedig a kihívott fél zárt ajtó mögé vonulása miatt elintézni nem lehetett: ezeket becses tudomására hozzuk és az ügyet az Ön részéről a lovagias szabályai szerint befejezettnek nyilvánítjuk.

Kaba, 1910 június 6-án.

Tökés Endre, megbízott. Tisztelettel Tóth Lajos, megbízott.

Miután Boda József a fenti nyilatkozat szerint a lovagias elégtétel adását megtagadta, nem tartom szükségesnek, hogy vele tovább foglakozzam

Bálint Béla.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Gizi A szerelemről tudósok és költők a legellentétebb dolgokat írták össze. Mégis a legfőbb és legtapasztaltabb tekintélyek e téren Ovidius mester, a Szerelem Műve-

szete szerzője Mantegazzo, aki az ideális szerelemről a házasság művészetéig minden változatot megirt, Schopenhauer, aki a szerelem metafizikáját fejtegette. Persze, a szerelem nem lehet elméletileg megismerni és ha valahol, itt az átalélás a legfontosabb. Hogy lehet-e élni szerelem nélkül? Az ön véleményem szerint nem lehet. Legyen ön is kisasszony szerelmes, de vigyázzon arra, kinek adja szívének ezt a szent érzelmét.

Baba. A házasságtörés igaz, hogy mindig aktuális dolog, de éppen ezért banális is és a mi banális már nem érdekes. A házasságtörés mindenképpen alacsony dolog, de nagy érzelmeknek és indulatoknak a kiinduló pontja lehet. És itt kezdődik az irodalom. Minden emberi érzés és indulat irodalmi téma. Erről aztán lehet beszélni, de a szimpla esetekről, csak a rendőr krónikában, vagy a zsurok pletykáin.

K. J. Naiv iskolai dolgok, családi körben dicsekedhet vele.

Aggódó anya. Az ön anyai szívének aggodalmát méltányoljuk, mikor azt olvassuk, hogy egyetlen leányának sorsáról van szó. Azt írja, hogy leánya már nevelésénél fogva sem tulságos nagy igényű, de számot tarthat arra a polgári jólétre, amely feltétlenül alapja a megelőgedésnek és boldogságnak. S most mégis egy igen szerény állású, szerény jövőjű, de feltétlenül becsületes és jóra való fiatal embernek akar felesége lenni. Értjük az apa aggodalmát is, aki az élet egyre — mindjobban — nehezedező viszonyait józanul látja és ellenzi ezt a házasságot, mert nem látja biztosítva a leánya jövőjét. És mi mégis az anya pártjára állunk. Tárja fel a leánya előtt az előre nem látható jövőt jószágos szeretettel. Ne hallgasson el mitsém az eshetőségek közül s figyelmeztesse a leányát az asszony kötelességeire, ki anya lesz, aki életek sorsáért felelős s ha akkor is erős hittel és akarattal ezt a házasságot választja a kisasszony jövője alapjául, adják beleegyezésüket, mert a megelőgedés mindig valamely vágy kielégítéséből fakad s ha vágyunk marad amelytől a boldogságunkat vártuk s az nem teljesített, örökre ott kísért egész életünkben s mindig azt hisszük, hogy akkor szalajtottuk el a boldogságunkat mikor e vágyunkat be nem tölthettük. — Az őszinte becsületes szerelem átforgalmazza az egész embert és nagyon sokszor közelebb visz a megelőgedéshez, mint a jólét, vagy a társadalmi pozíció. Ha valaki nagyon szereti a családját, a család sok mindenért kárpótolja.

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséget, hogy

„Kegyelet“ temetkezési intézetem

már Kossuth-utca 19. szám alatt van, a színházzal éppen szemben. Egyszerű és díszes temetéseket nagyon olcsó árért vállalom. Óriási raktárt tartok művirág és ércoszorúkból és érckoporsókból, melyeket gyári áron számítok.

Főelvem: tisztelt vevőimet legolcsóbban és jól kiszolgálni. Szíves pártfogásukat kérve vagyok kiváló tisztelettel

Osurka Jánosné

KEGYELET temetkezési intézete

Kossuth-u. 19. (a színházzal éppen szemben)

a „Kékre festett kirakat“ mellett.

OLCSÓ IRÓGÉPEK I

Minden rendszerűek, kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR“

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat óggnél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írású és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegye.

Kellékek

valamennyi rendszerű író, és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5-40.

Debreczen Arany János-u. 2.

15 Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY

A régi jó világból.

(Folytatás)

— Hát azt hallotta már, hogy Hámos komámnál az éjtszaka tolvajok jártak?

— Hallottam hát; az Isten verje meg őket! Hogy elrontják az ember hitelét!

— De meg is ugrattam őket!

— 'Sz éppen az, hogy olyan gyámoltalanok! Ha egy nyomorult kamrát törnek be, mindjárt olyan nagy zajt ütnek, mintha tudj Isten, a regement kasszáját támadták volna meg! — viszonzá amaz bosszankodva.

— Hátha kend is köztük volt? — mondá Kucez tréfálva.

— En uram? Nem azért szegődtem be csösznek, hogy gyalázatot hozzak Marosd helységére.

— És körülnézett már a vásáron? Mi szépet látott a marha között? — kérde Kucez Mihály szünet mulva.

— Ugyan ne is kérdezzen, Mihály gazdal! Ha a regementben a remundákat muszáj látni. Nincsen itt valamire való marha. Mind merő nyomorék, cigányportéka ez uram! Egyik koldusabb a másiknál!

— Ejnye fikardom adta! Hát az én marhám nines itt?

— No persze, hogy a kendét kiveszem! Ez már aztán marhának igazán marha! Kár is volt e szemenszedett jószágot a nyomorékok közé hajtani.

— Annál kapósabb lesz majd.

— Elhiszem azt! És ha az én tanácsomat követi, meg is paprikázza ám az árát; mert annyit mondhatok, hogy igen csak lesz keletje a jó husos marhának.

— A hetesi székgyazda már kérte; de nemtunk megegyezni. Menjön csak utána és beszélje reá. Száztíz forint párja.

— Sohase busuljon uram. Csak bizza reám és oly bizonyosan megadja, mintha már a markomban volna! — mondá Pucez és fejébe nyomkodva sipkáját, a népcsoportban eltűnt.

(Folyt. köv.)

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

Szereti egészségét?

Ki ne tudná, hogy utólrhetetlenül legjobb hashajtó a világhírű

PURGO-BAYER

Minden valódi doboz 25 drbot tartalmaz Minden tablettán rajta van e két szó

Vissza a hamisítványokkal, mert kártékonyak

Napernyők,

divatkelmék, selymek, csipkék, diszitések

gyönyörű választékban.

Donogán és Somossy

DEBRECEN,
Kistemplom bazar

Jóság,
ár és
súlyra

kell a szappan összehasonlításánál és bevásárlásánál ügyelni. A világ egy szappana sem éri el a

Schicht szarvas szappanát

minden jó tulajdonságában, tisztaságában, mosóképességében, lágyágában és olcsóságában.

748-1910. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 412/4. 1910 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Buray Sándor debreczeni lakos részére 190 korona tőke, ennek 1908. évi október hó 16. napjától számítandó 6%-os kamatai és az eddig összesen 70 kor. 34 fill. perköltség erejéig 1910. évi március hó 7-én bíróság felülfoglalt és 620 korona — fillérre becsült férfiruhaneműek-, könyvek- és képek-ből álló ingóságok 1910. évi június hó 17-én délután fél 3 órakor kezdetét veendő és Széchenyi-utcán 25. sz. a., a Debreczeni Ügyvédi Kamara 62 kor. tőke és jár., Grill Károly 750 kor. tőke és jár., — a hadházi r.-takarékpénztár 500 kor. tőkekövetelése és jár. végre a „Pannonia” 161 kor. tőkekövetelése és jár. kielégítése végett is megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőknek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Mezjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatok részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debrecen, 1910. évi május hó 30.

Török Péter,
bírói kiküldött.

Valódi brünni szövetek

az 1910. évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 310 m. hosszú	1 szelvény 7 korona
elegendő teljes férfi ruhához)	1 szelvény 10 korona
(kabát, nadrág és mellény)	1 szelvény 12 korona
ára csak	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20 koronáért éppúgy felöltő-szöveteket, turista-lodent, selyem-kamarnat gyári áron küld a mindenütt ismert, megbízható és szolid posztógyári raktár

Siegel Imhof, Brünn. 11.

Minták ingyen és bérmentve.

Nagy előnyre szolgál mindenkinek, ha szövet-szükségletét directe a gyártáshelyén Siegel-Imhof cégnél rendel. Oriási forgalma miatt állandóan a legnagyobb választék a legújabb szövetekből. Szabott, legolcsóbb árak! Bármily kis megrendelés teljesítése szigoruan mintahú és 176 figyelmes.

Ruhavásznak

legújabb szövésekben, — kosztümökre és ruhákra gyönyörű divatos színekben, továbbá

ZEFIR ujdonságok

bluzokra és férfi ingekre óriási választékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatáruházában

DEBRECZEN, Kossuth-u. 5.

„Gyöngyvirág Crème“

az arckréme gyöngyvel Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, fehérré s üdévé teszi az arcbrőt! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára egy korona. Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszertárában.
DEBRECEN.

Akinek

rheomája, ischiassa, köszvénye, idegbaja van, annak szívesen adok ingyen felvilágosítást arról, hogy hogyan szabadultam meg ezen bántalmaktól.

BAYER KÁROLY.

Illertissen (Bayer.)

Kovács Gyula és Társa

női divattermeiben

Debrecen, Fő-tér 55.,

— Hungária mellett. —

- I. A legnagyobb választék: Lüsster, vászon Selyem Porköpenyekben.
- II. Angol divatszövet és egyszínű Posztó felöltőkben.
- III. Remek választék vászon, himzett batist és Etamine Oostümökben.
- IV. Selyem, csipke, Madeira, batist és zephir Blousokban.
- V. Dus választék: Pongyolákban, aljakban, Jeuponok és leányka ruhákban.

Mindazon és még számos divatoikkak a legolcsóbb, szabott árak mellett.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngékedők, vérszegények lábbadozók részére. Etvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító
TRIEST-BARCOLA.

Kapható a gyógyszertárakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Sesztina Lajos

vaskereskedése Piac-utca 23.

Ajánl: kerti padokat, fecskendőket, „Hydronette“ kézi fecskendőt különböző szőlőpermetezőket. Nagy raktár takaréktűzhelyekben, :: francia konyhákban. ::

Ajánlom a legjobb kiviteiben és legolcsóbb árakon

Összes galvanikus elemeket	Osengöket a legjobb minőségben	Telefonok mindenféle kapcsolásra

Vilámhárítóanyag	Orvosi készülékek, mérőeszk.	Motorok, Dynamó gépek

Zseblámpák pillanatvilágításra	Mindenféle anyag, felszereléshez

Kérjen árjegyzéket.

FÖLDVÁRI L.

debreczeni első elektrotechnikai gyár
:: és villamosszerelési vállalat ::

Piac-utca. (Ideiglenes barak.)

Telefon 168.

Telefon 168.

APRÓ HIRDETÉSEK. >>

10 szög 40 fillér, azontal minden szög 4 fillér; a legkisebb hirdetés 40 fillér. >>

Ajánlat.

Veszélymentes önbortválózó készülékek 1 pengével K 250, 6 pengével, 12 él-K 650 **MÁRTON GYULA** divat- és harisnyáru üzletében Piac-utca 9.

Legjobb órák és legszebb ékszerek jótállással nagyválaszték és szolid árban **KURIÁN GYULA** elősmert jóhírnevű órás és ékszerésznél Piac-u. 42. Órajavítások pontosan és jótállással készülnek.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon asztalterítő, szövet- és csipke-függönyre, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanell takarók, férfi- és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre, vagy tükör, kép és butor csekély havi vagy heti részletre. — Városi, megyei és állami tisztviselők kedvezményben részesülnek. Tisztelettel **KAISER SALAMON**. Hatvan-u. 2. Hatvan-u. 2. Telefon 685.

UJ KOSÁRFONÓDA Kossuth-u. 25. sz. Gyermekkoscsik és mindenféle kosarak nagy választékban. Javításokat gyorsan eszközölők. **Brand Salamon**.

43 ezer lakossal és óriási környékkel bíró vidéki városban, öt év óta fennálló, előkelő vevőkörrel rendelkező elsőrangú uridivat, kézimunka és rövidáru üzlet, női kalap-szalonnal, súlyos betegség miatt azonnal átadó. Ajánlatok „Fényes egzisztencia” címen a kiadóhivatalba kéretnek.

Kereslet.

Batthyányi-utcai cukrászdában egy bolti leány e hó 15-ére felvétetik.

! Új gyógyító módok !

DR. RÁCZ ÖDÖN gyógyintézete **NACYVARADON**. Szilágyi Dezső-u. 7.

Gyógyfürdők, villanyozók, belégzési kamrák, vizkurák. Asthma, tüdőbajok, álmatlanság, vérszegénység, idegesség, rheuma, hülés, köszvény, női bajok, sziv, gyomor, bélbajok ellen.

20 szoba olcsó penzióval. Nagy portmentes kert, bentlakó orvos.

Kívánatra prospektus.

**Costümök,
Pongyolák,
Aljak,
Blousok,
Felötök,
üzletmagnagyobbítás miatt
rendkívül olcsó árban
Halmágyinál!**

Szükségtelen

többé émelygős izü, étvágyat rontó keserűvizet használni, amidőn tiszteri használatra 40 fillérért vásárolhat bárhol sokkal biztosabban ható, jóízű és étvágygerjesztő ::

indacukorkát,

mely törvényesen védve van. Tegyen kísérletet s meg fog e készítmény jó hatásáról győződni. Egy tekeres ára (melyben 10 darab van) 40 fill.

Mindenütt kapható.

302—1910. G.

Árverési hirdetés.

A debreczeni ref. egyház a depr. 10619. sz. tjkvben A † 18. hv. sz. alatt irt 264 h. 1156 négyszögöl új osztású földjének, mely a mikepéresi kövezett ut mentén fekszik, 1911. évi január 1-től számított egymásután következő tizenkét évre leendő haszonbérbe adása végett **1910. évi június hó 14. napján délután 3 órakor az egyház tanácstermében** árverést tart, melyre az érdeklődők ezennel meghívotnak.

Az árverési feltételek a ref. egyház irodájában vannak letéve, hol azokat a hivatalos órák alatt bárki megtekintheti. Ezekből az árverési feltételekből itt csak a következők tételnek közhírré: **kikiáltási ár 4372 korona**, ennek 10 százalékát az árverelni akarók az árverés megkezdése előtt a küldöttség elnökének kezébe készpénzben vagy óvadéképes értékpapirban letenni kötelesek; az árverés a legtöbbet ígérőre a jegyzőkönyv aláírása folytán feltétlenül kötelező, a ref. egyházra nézve a presbyterium jóváhagyásával válik kötelezővé.

Debreczen, 1910 május hó 18. napján.

Vecsey Imre,
a gazd. bizottság elnöke.

FÉLIX-gyógyfürdő

**Téli és nyári gyógyhely.
Nagyvárad mellett.**

Európa leggazdagabb kénes hév víz-forrása, víz hőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

Csusz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultán és javultán a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait, tükör-kád, iszap mód és szénsavas fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak. 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta. Posta, távirat, interurban telefon. — Curtaxe és zenedij nincs. — Prospektust küld az Igazgatóság.

Egész éven át nyitva.

Egész éven át nyitva.